

S T A D S P L A N E B E S T Ä M M E L S E R

tillhörande förslag till stadsplan för

ÅRSTA M.M. i Uppsala.

UPPSALA STADS FÖRVALTNING
DRÄTTNINGEN
Ink. 30 JAN 1968
8414 321

Länsarkitektkontoret
Uppsala

Ink 16 APR 1968

DFR au 187-68

(Se en av stadsarkitekt P.O. Lefvert och stadsplanarkitekt Lars Thylén i oktober 1967 upprättad med Pl 95 betecknad karta).

LANDSKANSLEJEN
UPPSALA beslut den 26 feb. 1968 § 64

21 MRS 1968

Planeringssektionen

III G1-6-68

Lennart Bengtsson
Stadsfullmäktiges sekreterare

§ 1. STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING.

Byggnadskvarter

- Mom. 1. Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- Mom. 2. Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- Mom. 3. Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål. Där så prövas lämpligt må dock även kunna medgivas inredning av samlingssalar samt lokaler för hantverk.
- Mom. 4. Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål.
- Mom. 5. Med Ch betecknat område får användas endast för byggnader innehållande samlingslokaler, butiker, bibliotek, lokaler för hälso- och socialvård o.dyl.
- Mom. 6. Med By betecknat område får användas endast för värmecentral, tvättstuga och dylik gemensamhetsanläggning.
- Mom. 7. Med Ts betecknat område får användas endast för bensinstation och därmed samhörigt ändamål.
- Mom. 8. Med G betecknat område får användas endast för garage- och biluppställningsändamål.

Specialområden

- Mom. 9. Med Tr betecknat område skall utgöra reservat för gatutrafik.
- Mom. 10. Med Tf betecknat område får användas endast för gång- och cykeltrafik i tunnel alternativt på bro så utförd, att allmän gatutrafik kan framföras över alternativt under densamma.
- Mom. 11. Med P betecknat område får användas endast för biluppställningsändamål.
- Mom. 12. Med Ri betecknat område får användas endast för idrottsändamål och därmed samhörigt ändamål.
- Mom. 13. Med Es betecknat område får användas endast för transformatorstation och därmed samhörigt ändamål.
- Mom. 14. Med Rf betecknat område får användas endast som fornminnespark och för därmed samhörigt ändamål.

§ 2. MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3. SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR LEDNINGAR OCH FÖR ALLMÄN TRAFIK.

- Mom. 1. Å med u betecknad mark får icke vidtagas anordningar, som hindrar

framdragande eller underhåll av underjordiska, allmänna ledningar.

Mom. 2. Med x betecknad del av kvartersmark skall hållas tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik.

§ 4. BYGGNADSSÄTT.

Mom. 1. Med S betecknat område får bebyggas endast med enfamiljs radhus, kedjehus eller atriumhus. Byggnad skall uppföras i gräns mot grann-tomt, där sådan gräns förekommer inom området.

Mom. 2. Å med F betecknat område skall huvudbyggnader uppföras fristående.

§ 5. TOMTS STORLEK.

Å med F betecknat område får tomt icke givas mindre areal än 800 kvm. Då särskilda omständigheter därtill föranleda må mindre areal kunna medgivas.

§ 6. BEBYGGELSENS OMFATTNING.

Mom. 1. Av tomt, som omfattar med F betecknat område, får högst en femtedel bebyggas.

Mom. 2. Å tomt, som omfattar med F betecknat område får endast en huvudbyggnad och ett uthus eller annan gårdsbyggnad uppföras.

§ 7. VÅNINGSAKTAL, VINDSINREDNING.

Mom. 1. Å med romersk siffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar, som siffran anger.

Mom. 2. Vind får icke inredas utöver angivet våningsantal eller ovan det plan, som bestämmes av medgiven största hushöjd.

§ 8. BYGGNADS HÖJD.

Mom. 1. Å med I, II, III och VI betecknat område får byggnad uppföras till en höjd av högst 3.5 meter, 6.0 meter, 10.0 meter och 18.5 meter.

Mom. 2. Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 9. ANTAL LÄGENHETER.

Å med F betecknat område får huvudbyggnad icke inrymma flera än en för familj avsedd bostadslägenhet. I gårdsbyggnad får bostad icke inredas. Utan hinder härav må till nybyggnad hänförlig ändring ske av befintlig byggnad, som innehåller flera lägenheter.

§ 10. FÖRBUD MOT ANORDNANDE AV KÖRFÖRBINDELSE.

Körbar förbindelse mellan fastighet och gata eller annan allmän plats får

icke anordnas över gräns, som markerats med ofyllda cirklar. Dock undantages från förbudet mot körbar förbindelse de avsnitt av gränsen, som inneslutes mellan parvis sammankopplade ofyllda cirklar.

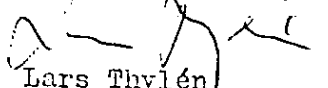
Uppsala den 26 oktober 1967.

P.O. Lefvert
Stadsarkitekt

Lars Thylén
Stadsplanearkitekt

Gäller även efter revidering denna dag.

Uppsala den 11 januari 1968.

Lars Thylén
Stadsplanearkitekt

Tillhör länsstyrelsens i Uppsala län resolution den 22 augusti 1968; betygar

På tjänstens vägnar:

Barbro Heimer

Uppsala

beslut den 26 feb. 1968 s. 64

321

Ink 16 APR 1968

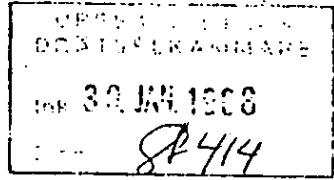
Ex officio:

Dnr

cau 18768 Lemart Skoglund

BESKRIVNING

Stadsfullmäktiges sekreterare

tillhörande förslag till stadsplan för

ÅRSTA M.M. i Uppsala.

(Se en av stadsarkitekt P.O. Lefvert och stadsplanarkitekt Thylén i oktober 1967 upprättad med Pl 95 betecknad karta).

ink. 21 MRS 1968

Planeringskommissionen III G1-6-68

Området är i sin huvudsakliga del icke tidigare stadsplanlagt.

Gällande stadsplaner för del av planområdet har fastställts av Kungl. Maj:t den 25 februari 1955 (Pl 73 B) och den 19 maj 1961 (Pl 57 N) samt av Konungens Befallningshavande den 3 september 1953 (Pl 57 F), den 10 oktober 1957 (Pl 73 E, Pl 73 F) och den 23 januari 1963 (Pl 57 O).

Förslaget omfattar ett område, som i söder gränsar mot Rimbojärnvägen, i väster mot Johannesbäcksgatan, i norr mot odlad mark mellan Vaksala kyrka och stadens befintliga bebyggelse omedelbart söder om Vaksalagatan och i öster mot fjärrmotorvägen E 4. Inom planområdet, som till större delen utgöres av åker, finns i söder och delvis utefter österleden bebyggelse med friliggande enfamiljshus och växthus. Utanför planområdet men tillhörande stadsdelen ligger dels en villaenklav i nordost d.v.s. söder om Vaksala kyrka, dels en enklav söder om järnvägen. Båda dessa villaområden kommer att ingå i planförslag som är under utarbetande.

Förslaget frångår i viss utsträckning den förra generalplanens rekommendationer av hustyper och redovisar större områden för flerfamiljshus närmast de befintliga i Johannesbäck och Sala backar i stället för uteslutande radhus, kedjehus och villor. Anledningen till detta är det allmänna behovet av områden för flerfamiljshus och önskemålet att åstadkomma större koncentration och befolkningsunderlag för den i viss mån självförsörjande stadsdelen.

Som framgår är stadsdelen naturligt begränsad i väster, söder och öster medan den däremot norrut kan diskuteras i detalj. Förslaget innebär, att ett område omkring Vaksala kyrka lämnas obebyggt för att bevara den bild av kyrka på slätten, som man har från bl.a. Källparken och Brantings torg. Hela stadsdelen Sala backar med sin centrala park har för övrigt komponerats med hänsynstagande av utsikten mot Vaksala kyrka. Gränsdragningen norrut ger också stadsdelen en lämplig utsträckning med avseende på avstånd från utkant till centrum.

Stadsdelen är uppbyggd med bostadsområden kring en central park, till vilken skolor av olika slag, samlingslokaler, större lekplatser, idrottsom-

råden, barnstugor och eventuellt andra lokaler för stadsdelens gemensamma behov har koncentrerats. I kontakt med parken och med den matarled, som har lagts parallell med Johannesbäcksgatan, föreslås stadsdelens butikstorg placerat.

Bostadsområdenas parkeringsplatser nås genom säckgator från utanför stadsdelen planerade matarleder. Genom denna uppbyggnad åstadkommes en trafikseparering med åtskilda vägsystem för åkande och gående och därigenom en barnvänlig miljö. För att åstadkomma en intressantare lek- och landskapsmiljö föreslås en modellering av den centrala parken med schaktmassor för att ge nivåskillnader och skydd på den plana slätten.

Stadsdelen förbinds med övriga delar av staden dels genom Vaksalagatan och dels med en planerad led parallellt med Rimbojärnvägen och Fålhagsgatan, som därigenom avlastas från genomfartstrafik. De båda lederna avses sålunda att tjäntgöra som infarter från stadsdelen till stadens centrum. Däremot har gatusystemet utformats så att förbindelsen över Sala backar och Johannesbäck gjorts mindre attraktiv för att undvika onödig genomfart i dessa bostadsområden. Den västra matarleden har sålunda dragits parallell med Johannesgäcksgatan på andra sidan om reservatet för de befintliga stora kraftledningarna och därigenom har Johannesbäcksgatan blivit en ren lokalgata för den befintliga bebyggelsen. För att ytterligare understryka denna karaktär har den avbrutits genom utvidgning av Källparken och Byggmästarparken österut.

Förutom den nämnda sammanknytningen med såväl den angränsande, befintliga bostadsbebyggelsen som med stadens centrum redovisar förslaget dels en trafikförbindelse utefter kraftledningsreservatet mot ett planerat, större industriområde söder om järnvägen, dels anslutningar vid en yttre ringled utefter fjärrmotorvägen E 4. Det bör här nämnas att motorvägen föreslås få en något östligare sträckning än Statens vägverk har förutsatt, varigenom plats bereds för den yttre ringleden utanför Bolsta. Det utanför planområdet belägna järnvägsspåret förutses flyttat söder om den befintliga villaenklaven invid österleden i samband med att fjärrmotorvägen byggs. Österleden, som föreslås utgå som körväg, inlemmas som en del i stadens planerade system av genomgående gång- och cykelstråk. Därigenom kan karaktären bevaras av smal och slingrande byväg kantad av häckar och träd.

Bostäderna har fördelats i skilda hustyper för att erbjuda olika bostadsalternativ och samtidigt ge omväxling åt stadsbilden. De består av flerfamiljshus i två grupper om sexvånings punkthus samt två grupper tvåvånings lamellhus kring gårdar och med parkeringsanläggningar koncentrerade inom acceptabla gångavstånd. Kring den stora centrala parken föreslås två-

vånings radhus och dessutom innehåller stadsdelen områden för envånings gruppbebyggelse och för villor. Flerfamiljshusen har förlagts närmast befintlig bebyggelse och butikstorget, villaområdena längre österut i kontakt med existerande villabebyggelse.

I detalj har området byggts upp på följande sätt. Punkthusen har lagts i en böljande formation, skilda från matarleden av en zon med garage, muromgärdade parkeringsytor och interna säckgator. Ett större antal våningar än det föreslagna skulle - anser vi - ha en mindre god siluettverkan. Bilparkeringen för höghuskvarteren liksom för planområdets övriga bostadskvarter har illustrerats enligt planeringsnormen 14 bilplatser per 1000 kvm våningsyta.

Bostadsbebyggelsen i två våningar och utan källare har grupperats kring små gårdar i enheter om ungefär 50 lägenheter. Till varje enhet har lagts en låg byggnad med gemensamma tvättstugor, hobbyrum, klubbutrymmen etc. och i byggnadens källare kan skyddsrum placeras. Små grändliknande, intima gång- och cykelgator leder mellan husgrupperna ut mot den stora, öppna parken och vidare mot skola och centrum. Bilentrégatorna med parkeringsutrymmen och garage kan betraktas som baksidor, mot vilka inga husentréer bör ligga. För såväl tvåvåningshusområdena som höghusområdena med centrum gäller att vid projekteringen ansträngningar bör göras att få transformatorstationerna inarbetade i garageanläggningarna.

Den glesare bebyggelsen i öster föreslås bestå av villor och små grupper sammanbyggda hus med minimala, privata, tomter kring större gemensamhets- tomter. Mot den centrala parken föreslås en större atriumhusenklav.

Ett grönområde i Bolsta har i enlighet med Riksantikvarieämbetets önskemål åsatts beteckningen "fornminnespark" men detta område bör självfallet inte med stängsel eller på annat sätt avgränsas från intilliggande parkytor. I den mellersta av villaområdena har placerats en mindre låg- och mellansta- dieskola, som på sikt bör kunna ersätta skolan vid Vaksala kyrka, en barn- stuga och en närhetsbutik eller kiosk. I anslutning till tvåvåningsbebyggel- sen har ytterligare två barnstugor placerats och i parken föreslås en stör- re låg-, mellan- och högstadieskola med parkering för lärare, lagd som spe- cialområde utanför skolkvarteret. För båda skolorna gäller att det ur plan- synpunkt vore olyckligt, om tomterna inhägnades och därigenom skildes från angränsande parkmark. Mellan den större skolan och höghusen har områdets centrum lagts. Där finns utrymme för två större livsmedelsbutiker, en bygg- nad för post, bank, bibliotek, specialbutiker, läkarmottagning etc. och med två övervåningar för bostäder, förslagsvis bestående av mindre lägenheter med entréer från loftgångar. Därutöver föreslås byggnadsrätt för en bygg- nad med samlings-salar och andra allmänna lokaler.

I områdets sydvästra del finns utrymmen för ålderdomshem och pensionärs- hem och på andra sidan matarleden har en bensinstation och en idrottsplats

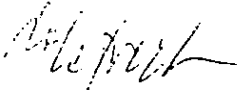
placerats. De trädgårdsmästerier, som föreslås ingå i idrottsområdet bör kunna kvarligga under en övergångstid.

Tre busslinjer drages i förslaget utåt från befintlig bebyggelse och får sina ändhållplatser inom planområdet. Mer än fyra femtedelar av de i Årsta boende kommer därigenom att få ett radiellt avstånd av mindre än 300 meter till närmaste hållplats.

Totalt finns inom planområdets gränser, om den föreslagna byggnadsrätten utnyttjas fullständigt, bostadsbebyggelse motsvarande 10.345 rumsenheter under antagandet dels att villor och envånings gruppbebyggelse innehåller 5.75 Re/enhet, dels att varje rumsenhet motsvarar 25 kvm våningsyta. Höghusen och bostäderna vid centrum har 2.125 Re, hyreshusen och radhusen i två våningar 5.185 Re respektive 850 Re samt gruppbebyggelsen i ett plan och de friliggande enfamiljshusen tillsammans 2.185 Re (380 enheter).

För att få en fullständigare bild av stadsdelen Årsta bör man även räkna in de tidigare nämnda villaenklaverna utanför planområdet. Det gäller två enklaver, som tillsammans innehåller 950 Re (165 enheter) och som båda ingår i planförslag under utarbetande. För stadsdelen blir det då totalt 11.300 Re och om normen 1,6 Re/person, d.v.s. generalplanens norm för år 1980, används blir befolkningen något över sjutusen personer. Inräknas de boende i pensionärs- och ålderdomshemmen i stadsdelens sydvästra hörn får man totalt 7.250 personer i Årsta år 1980. I stadsdelen kommer 61 % av befolkningen att bo med direkt markkontakt, 26,5 % i en våning en trappa upp och endast 12,5 % två trappor över marken eller däröver.

Uppsala den 26 oktober 1967.

P.O. Leifvert
Stadsarkitekt

Lars Thylén
Stadsplanarkitekt

Gäller även efter revidering denna dag.

Uppsala den 11 januari 1968.

Lars Thylén
Stadsplanarkitekt

Tillhör länsstyrelsens i Uppsala län resolution den 22 augusti 1968; betygar

På tjänstens vägnar:

Barbro Heimer